

PŘEDKLÁDACÍ ZPRÁVA

k návrhu vyhlášky o vyúčtování dodávek a souvisejících služeb v energetických odvětvích

1.1. Název

Návrh vyhlášky o vyúčtování dodávek a souvisejících služeb v energetických odvětvích.

1.2. Důvod předložení

Na úrovni evropského práva byly v průběhu let 2018 a 2019 přijaty právní předpisy tzv. Zimního balíčku. Součástí Zimního balíčku jsou 4 nařízení a 4 směrnice, kdy problematiky vyúčtování se přímo dotýkají:

- Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944 ze dne 5. června 2019 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o změně směrnice 2012/27/EU.
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2002 ze dne 11. prosince 2018, kterou se mění směrnice 2012/27/EU o energetické účinnosti.

Příslušná ustanovení výše uvedených směrnic, která se týkají obsahových náležitostí, rozsahu a termínů vyúčtování dodávek elektřiny, plynu a tepelné energie, je nutné transponovat do českého právního řádu v níže uvedených lhůtách pro transpozici:

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944 ze dne 5. června 2019 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o změně směrnice 2012/27/EU	do 31. 12. 2020
Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2002 ze dne 11. prosince 2018, kterou se mění směrnice 2012/27/EU o energetické účinnosti	do 25. 6. 2020; vybraná ustanovení do 25. 10. 2020

Energetický regulační úřad navrhuje některé z požadavků evropských právních předpisů, které se týkají vyúčtování dodávek energie, transponovat v mezích zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, právě prostřednictvím prováděcího právního předpisu, tj. vyhlášky, kterou se stanoví *rozsah, náležitosti a termíny vyúčtování dodávek elektřiny, plynu nebo tepelné energie a souvisejících služeb v elektroenergetice a souvisejících služeb v plynárenství* (§ 98a odst. 2 písm. j) energetického zákona).

1.3. Odůvodnění hlavních principů navržené právní úpravy

Je nutné upozornit, že z důvodu, že se v případě vyhlášky o vyúčtování jedná o návrh implementačního předpisu, není zde dána možnost diskrece požadavků práva EU.

Pro přehlednost jsou ustanovení, která budou vykázána jako transpoziční, v návrhu vyhlášky podtržena a označena celexovým číslem identifikujícím příslušnou směrnicí.

1.3.1 Změna konstrukce rozsahu vyúčtování

Jedná se o jeden ze základních požadavků právních předpisů EU, jakož i požadavek, který získal Energetický regulační úřad z vlastní úřední činnosti.

Návrh změny:

Ve smyslu návrhu vyhlášky bude doklad o vyúčtování obsahovat část A a C. Pokud o to zákazník požádá, bude obsahovat i část B, která konkretizuje část A.

Změna konstrukce vyhlášky má přispět k přehlednosti dokladu o vyúčtování. Zákazník oproti současnému stavu nepřichází o žádný údaj, pouze ho obdrží v jeho základní podobě. Pokud bude na základě osobních preferencí vyžadovat konkretizaci, získá ji prostřednictvím části B.

Důvod změny:

Navrhovaná konstrukce rozsahu dokladu o vyúčtování bude v souladu s věcným záměrem nového energetického zákona zakotvena rovněž v novém energetickém zákoně.

Konstrukce je dále předvídána v preambuli a principech směrnice 2019/944: „*Je proto zapotřebí zajistit, aby vyúčtování byla přehlednější a srozumitelnější a aby byl v těchto vyúčtováních a v informacích o vyúčtování zřetelně uveden omezený počet důležitých informací, které jsou potřebné k tomu, aby spotřebitelé mohli regulovat svou spotřebu energie, porovnávat nabídky a změnit dodavatele. Konečným zákazníkům by měly být k dispozici i další informace, a to přímo ve vyúčtováních, přiložené k vyúčtováním nebo ve formě odkazů, které budou ve vyúčtováních uvedeny.*“

V neposlední řadě je návrh reakcí na stížnosti zákazníků na nepřehlednost a nesrozumitelnost stávající podoby a rozsahu dokladu o vyúčtování.

1.3.2. Doplnění obsahových náležitostí vyúčtování

Respektujeme skutečnost, že změna týkající se požadavků na vyúčtování přímo souvisí s nutností úpravy interních IT systémů. Energetický regulační úřad proto návrh vyhlášky připravil nikoli ve snaze o revoluci, ale evoluci z hlediska podoby dokladu o vyúčtování.

Návrh změny:

Návrh vyhlášky, z hlediska obsahových náležitostí, vychází z požadavků současné vyhlášky č. 70/2016 Sb. – vybrané položky vyúčtování mají být oproti současnému stavu pouze přesunuty mezi částí A a B, v souladu se záměrem bodu 1.3.1.

Vyhláška je nově doplněna výhradně o ty obsahové náležitosti, které výslovně požadují právní předpisy EU – v tomto ohledu je opětovně nutné zdůraznit, že se v případě návrhu vyhlášky jedná o implementační předpis, a Energetický regulační úřad je povinen tyto nové položky v požadavcích na vyúčtování reflektovat, a do návrhu vyhlášky doplnit.

Důvod změny:

Požadavky směrnice 2019/944, obsažené zejména v ustanovení v článku 2 bod 21, 10 odst. 12, 14 odst. 1, 18 a Příloze I.

Dále požadavky směrnice 2018/2002, obsažené zejména v ustanovení článku 10, 10a, 11, 11a a Příloze VII a VIIa.

1.3.3. Termíny vyúčtování

Současné znění vyhlášky č. 70/2016 Sb. reflektuje požadavky směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/72/ES o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/73/ES o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem.

Oproti právnímu stavu danému výše uvedenými směrnicemi, nové směrnice 2019/944 a směrnice 2018/2002 výrazným způsobem rozšiřují a konkretizují požadavky na termíny, resp. četnost vyúčtování, případně informací o vyúčtování, elektřiny, plynu a tepelné energie.

Energetický regulační úřad je opět povinen tyto požadavky implementovat do návrhu vyhlášky, bez možnosti diskrece požadavků práva EU.

Návrh změny:

Ustanovení § 15, 16 a 17 návrhu vyhlášky, upravující termíny vyúčtování dodávek a souvisejících služeb v elektroenergetice a plynárenství, jakož i termíny vyúčtování tepelné energie, transponují do vyhlášky požadavky právních předpisů EU.

Důvod změny:

Požadavky směrnice 2019/944, obsažené zejména v ustanovení v článku 18 a Příloze I.

Dále požadavky směrnice 2018/2002, obsažené zejména v ustanovení článku 10, 10a, 11, 11a a Příloze VII a VIIa.

Obecné požadavky na vystavování daňových dokladů dále stanovuje zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, který stanoví jak termíny, ve kterých má být takový daňový doklad vystaven, tak i minimální obsahové náležitosti daňového dokladu.

1.3.4. Další požadavky na vyúčtování

Energetický regulační úřad je povinen vyhláškou stanovit *rozsah, náležitosti a termíny vyúčtování dodávek elektřiny, plynu nebo tepelné energie a souvisejících služeb v elektroenergetice a souvisejících služeb v plynárenství.*

Doklad o vyúčtování se vystavuje v listinné nebo v elektronické podobě podle dohody se zákazníkem nebo odběratelem. Energetický regulační úřad v tomto ohledu prostřednictvím odůvodnění podporuje, aby doklad o vyúčtování poskytovaný v elektronické podobě byl v otevřeném a strojově čitelném formátu.

Protože ve vymezených případech je možné v souladu s návrhem vyhlášky část dokladu o vyúčtování či jednotlivou obsahovou náležitost zpřístupnit zákazníkovi způsobem umožňujícím dálkový přístup, návrh vyhlášky je koncipován tak, aby nezamezoval tomu, aby osoba, která poskytuje vyúčtování, využívala prostředky pro automatizovaný sběr dat, například grafický kód („QR kód“). Tato skutečnost bude rovněž deklarována v odůvodnění k vyhlášce.

V neposlední řadě návrh vyhlášky dále stanovuje, že osoba, která provádí vyúčtování, uvede na dokladu o vyúčtování veškeré údaje v přesné, přehledné, srozumitelné a čitelné podobě.

1.3.5. Účinnost

Na podkladě výše uvedených lhůt pro transpozici je účinnost návrhu vyhlášky stanovena dnem 1. ledna 2021, s výjimkou vybraných ustanovení, která nabývají účinnosti později. Časový prostor

k nutným přenastavením interních systémů dotčených subjektů je prodloužen prostřednictvím přechodného ustanovení, kdy poprvé podle nové vyhlášky se má postupovat při poskytnutí vyúčtování za zúčtovací období nebo za příslušnou část zúčtovacího období, které skončí až po 30. červnu 2021. Obdobný model byl použit při přípravě vyhlášky upravující vyúčtování č. 210/2011 Sb.